INTERCITY 62: Ένα παιδί μετράει τ’ άστρα (της Όλγας Μοσχοχωρίτου)

written by Piera Del Bando | 04.03.2023

Κάπου στη δεκαετία του ‘60 ο πατέρας μου μας ανέβασε στο τρένο.

Στη ζωή δηλαδή ή δίπλα του στη Μηχανή -το ίδιο κάνει- που έκαιγε κοκ, κάρβουνο θανατερό που τον έστειλε τελικά από καρκίνο του πνεύμονα, αλλά τότε, μουτζουρωμένος αυτός κι ο θερμαστής του, νέοι και χαμογελαστοί, δε χαμπάριαζαν τίποτα. Με σίγουρη δουλειά στα χέρια τους. Ναι στα χέρια τους κυριολεκτικά. Εκείνα τα δύσκολα χρόνια με τη μετανάστευση να στέλνει χιλιάδες νέους στις «Αυστραλίες και τις Γερμανίες», όπως τόνιζε. Δεν το λες και λίγο.

Μαύρος καπνός κι ένα τσιγάρο κολλημένο στα χείλη, τα μάτια μισόκλειστα στον ήλιο, το κασκέτο του χαμηλωμένο για την αντηλιά και το κεφάλι έξω από το παράθυρο μαζί με το ένα μπράτσο, μόνιμα πιο σκούρο από το άλλο.

Να, αυτή είναι πραγματικά μια σκηνή της δεκαετίας του 60. Τη θυμάμαι ασπρόμαυρη. Μπορεί και να την μπλέκω με τις ελληνικές ταινίες της Κυριακής.

Η μάνα μου έπλενε διαρκώς στη σκάφη τα μουτζουρωμένα ρούχα ή τα μούλιαζε.

«Νεροκονίδες θα βγάλω» μουρμούραγε κι έτριβε στην ξύλινη τάβλα να φύγουν οι λαδιές… Αλλά αυτές επέμεναν.

Έλειπε συνήθως για μέρες, σα ναυτικός κάπως μας φαινόταν, δέκα μέρες στην αρχή, τρεις αργότερα.

Έτσι ήταν τότε. Κυρίως τα εμπορικά δρομολόγια που σταμάταγαν σε όλα τα χωριά της Πελοποννήσου. Πειραιάς, Κόρινθος, Πάτρα, Κυπαρισσία, Καλαμάτα. Οι κόμβοι. Αλλά και όλοι οι ενδιάμεσοι σταθμοί που μύριζαν λαδίλα και κάρβουνο. Την επόμενη δεκαετία θα μύριζαν πετρέλαιο από τις ντιζελομηχανές.

Μέσα σ' όλα τούτα, μαζί με έναν μουτζουρωμένο πατέρα που μπαινόβγαινε στο σπίτι μας, είχαμε κι ένα «πάσο ελευθέρας» ως οικογένεια σιδηροδρομικού.

Κουρασμένος κι άυπνος πάντα, με ωράρια νυχτερινά και παράξενα, εκνευρισμένος από την ευθύνη της δουλειάς, όπως έλεγε, όλο κοιμόταν στα ρεπό του. Η μάνα μας που τον ακολουθούσε σαν μόνιμο ξυπνητήρι δεν είχε ποτέ ρεπό.

Αυτό το «ελευθέρας» όμως μας χάριζε έναν αέρα ταξιδιού, ο πατέρας ένιωθε ιδιαίτερα υπερήφανος γι' αυτό που μπορούσε να μας προσφέρει.

Το ταξίδι.

Μας έστελνε, εμένα και την αδερφή μου κυρίως, τα μεγαλύτερα παιδιά, χωρίς συνοδεία στην Αθήνα, στους θείους και τη θεία για τις διακοπές των Χριστουγέννων συνήθως, χωρίς φόβο.

«Το τρένο είναι το πιο σίγουρο μέσον» έλεγε.

Το «τρενάκι μου», το νταχτάριζε, το κανάκευε, κι ας τον ταλαιπωρούσε σαν το βήχα που δεν τον εγκατέλειψε ποτέ.

Μέχρι που μια μέρα όλα άλλαξαν κι ο φόβος θρονιάστηκε στο στήθος του πατέρα και τη ματιά της μάνας μου κάθε φορά που έφευγε για ταξίδι.

Ήταν Δευτέρα 30 Σεπτεμβρίου 1968 μια μέρα μετά το περίφημο Δημοψήφισμα της Χούντας.

Είμασταν μικρά αλλά θυμάμαι είχαμε περάσει ωραία. Είχαν έρθει και οι θείοι από την Αθήνα στην Πάτρα να ψηφίσουν, το σπίτι είχε μια κίνηση σα γιορτή, οι μεγάλοι ψιθύριζαν για τα πολιτικά, αλλά όπως και να το κάνεις, χούντα – ξεχούντα, μια οικογένεια από νέους, είχε ένα κέφι που ανάβλυζε από τα μέσα χρόνια τους και την ομορφιά της ηλικίας.

Ο πατέρας είχε πάρει ρεπό, ήταν σπίτι, όταν ξαφνικά τον ειδοποίησαν από την «Υπηρεσία» όπως μας είπε, ότι έπρεπε να φύγει. Κάτι σοβαρό είχε συμβεί. Συνήθως τον καλούσαν εκτάκτως όταν χάλαγε μια αμαξοστοιχία, ή χρειάζονταν να αντικαταστήσει κάποιον.

Εγώ θυμάμαι είχα ταραγμένο ύπνο από Κυριακή προς Δευτέρα.

Τη νύχτα είδα όνειρο, ένα τρένο να σφυρίζει μέσα στη σκοτεινιά. Έφευγε με ταχύτητα κι έβλεπα μόνο τα φώτα του να ταξιδεύουν μόνα τους μέσα σε τούνελ.

«Ψυχούλες που μας χαιρετάνε» απεφάνθη η γιαγιά την επομένη κι ανατρίχιασε η μάνα μας ρίχνοντάς της μία αυστηρή ματιά.

Εγώ αντίθετα ήμουν σίγουρη πως διέκρινα μικρές φιγούρες να κάθονται πάνω στις οροφές των βαγονιών με τα κεφαλάκια τους προς τα άστρα. Ναι, ήταν παιδιά που μετρούσαν τ άστρα.

Ο πατέρας όμως αργούσε, η μάνα μας προσπαθούσε να τον βρει τηλεφωνώντας κάθε τόσο στην «Υπηρεσία». Ευτυχώς που είχαμε βάλει τηλέφωνο, έλεγε. «Ό,τι και να ‘ναι θα μας πουν».

Τα κακά μαντάτα τα μάθαμε από το ραδιόφωνο και μας βρήκε το βράδυ μαραζωμένα στα κρεβάτια μας.

Δύο τρένα είχαν συγκρουστεί στο Δερβένι Κορινθίας μετωπικά. 2.500 επιβάτες επέβαιναν στο καθένα.

Ο απολογισμός ήταν τραγικός: 34 νεκροί και περισσότεροι από 150 τραυματίες στη χειρότερη σιδηροδρομική τραγωδία όλων των εποχών στη χώρα μας, έγραψαν αργότερα οι εφημερίδες…

Επρόκειτο στη συντριπτική τους πλειοψηφία για ψηφοφόρους, που είχαν πάει να ψηφίσουν στο δημοψήφισμα για το Σύνταγμα της Ελλάδας, το Χουντοσύνταγμα που λέγαμε, το οποίο είχε διεξαχθεί την προηγούμενη μέρα.

Όταν την μεθεπομένη ήρθε ο πατέρας σπίτι, το βλέμμα του είχε κάτι το τρομαγμένο.

Θυμάμαι σα σε όνειρο να λέει στη μητέρα μας χαμηλόφωνα «κόβαμε λεμόνια από τα δέντρα και τα μυρίζαμε, αλλιώς δεν αντεχόταν. Η μυρωδιά Μαρία, δεν αντεχόταν».

Έκτοτε λίγο λίγο έχανε τη χαρά του με το τρένο. Όμως ποτέ του δεν το εγκατέλειψε.

Οι πόλεις επεκτείνονταν, οι διαβάσεις πια ήταν μέσα στις κατοικημένες περιοχές, οι φυλακίδες που ανεβοκατέβαζαν τις αλυσίδες σιγά – σιγά έπαιρναν σύνταξη, τα παιδιά έπαιζαν δίπλα στις ράγες, οι κίνδυνοι αύξαιναν, ο φόβος μην τύχει όντως «η στραβή στη βάρδια τους», τον πάγωναν. Κι όλα τα νέα που έρχονταν από τα Υπουργεία του θόλωναν την εικόνα. Δεν καταλάβαινε γιατί μισούσαν τόσο το τρενάκι του. Γιατί δεν χάραζαν καινούργιους δρόμους, δε σχεδίαζαν καινούργια τρένα, όμορφα, γρήγορα και καθαρά για όλους. Γιατί δε μοίραζαν «ελευθέρας» στα παιδιά, να γνωρίσουν τις πόλεις, τα χωριά, τα βουνά και τις παραλίες της χώρας τους.

Τελικά ο πατέρας πήρε σύνταξη από φόβο και πέθανε από την «αρρώστια των μηχανοδηγών» πριν το μεγάλο πλιάτσικο.

Ευτυχώς δεν πρόλαβε την ατέρμονη λεηλασία της ζωής, της νιότης, του μεγάλου όμορφου ταξιδιού, που προηγήθηκε του μεγάλου Δυστυχήματος.

«Αχ το τρενάκι μου…το σκοτώσατε» θα ‘λεγε.